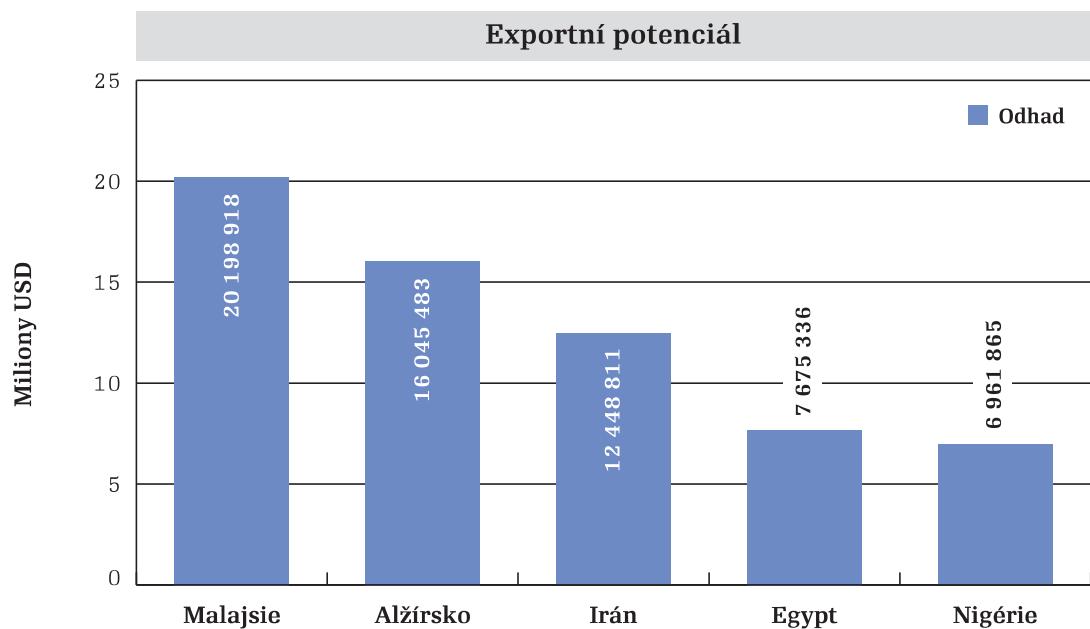

Elektrotechnika

Pro oblast elektrotechniky vyzdvihujeme 21 států, které nabízí příležitost pro české exportéry. V nejvíce zemích jsou zastoupeny položky telefonní a ostatní přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazu a jiných dat a dále položky zařízení pro automatické zpracování dat a jejich jednotky. Rakousko patří mezi země s největším počtem perspektivních položek.

Zdroj: UN Comtrade (2015)

Státy s příležitostmi pro český export

ALŽÍRSKO

Domácí produkce je nedostatečná a většinu elektrotechnických zařízení je potřeba dovážet, zejména pro rozšiřování elektrické sítě, elektrifikaci železničních tratí a rozvoj systémů výpočetní techniky.

ARMÉNIE

Z hlediska elektrotechniky došlo v roce 2016 k nárůstu exportu telefonních přístrojů a ostatních přístrojů k vysílání a přijímání hlasu i dat na hodnotu 1 172 800 tis. USD, dále rostl také export ostatních monitorů a projektorů bez TV přijímače na hodnotu ve výši 356 tis. USD. Podobně tomu bylo u elektrických akumulátorů - výše částky 609 tis. USD. V Arménii došlo v létě 2015 k nepokojům z důvodu zvyšování cen energie a následně růstu poptávky domácností po jiných dodavatelích energie, což pro následující období roku 2016 předpokládalo potenciál u obnovitelných zdrojů energie - byla tedy stanovena i daňová úleva. Sluneční i větrná energie je tak distribuována bez jakýchkoli daní, licencí a poplatků v do výkonu až 150 kW. V případě přebytku energie bude zapotřebí instalovat akumulátory a rezervoáry, které budou energii uchovávat. Lze předpokládat, že pro další období, či nejspíše koncem roku 2016 či 2017 bude nárůst potřeby a možného importu elektrických akumulátorů. Období se stanovuje díky nutnosti vyřídit stavební a jiná povolení na výstavbu elektráren.

ÁZERBÁJDŽÁN

Ministerstvo spojů a informačních technologií plánuje v nejbližších pěti letech vyměnit stávající vysílací technologii (rádio a TV) a v rámci státního programu rozvoje dálniční sítě vzroste potřeba tzv. telematiky. Kromě toho příležitosti pro uplatnění systému klimatizace, svítidel apod. představují vládní programy lokalizace výroby i stavební sektor.

BRAZÍLIE

Příležitosti v tomto odvětví úzce souvisejí s rozšiřováním brazilských energetických kapacit, které jsou založeny především na obnovitelných zdrojích energie. Další významnou oblastí je budování transmisních sítí a další infrastruktury.

ESTONSKO

Výroba elektrických a optických zařízení je jedním z nejrychleji se rozvíjejících průmyslových odvětví v Estonsku. Jeho růst byl dosažen zavedením nových produktů s přidanou hodnotou a zvýšením efektivity. V oblasti komunikačních zařízení však estonský trh ještě není zdaleka nasycen. Prostor se tak naskytuje pro vstup českých firem.

GRUZIE

Nulová výroba elektrotechnických přístrojů v Gruzii má za následek dovoz veškerého elektrotechnického spotřebního zboží. Silně etablované jsou značky turecké následované značkami německými. Se zlepšující se ekonomickou situací střední třídy stoupá zájem o tento druh zboží. Potenciál pro české výrobky v zemi je, neboť mohou nabídnout dobrou kvalitu za nižší cenu než německé firmy.

ÍRÁN

Trh s elektronikou v loňském roce dosáhl obratu 20 mld. USD. Hlavními požadovanými komoditami jsou ploché televizory, smartphony a tablety (72 mil. aktivních mobilních telefonů, 144 mil. prodaných SIM karet). Astronomicky rostoucí poptávka po této komoditě předpokládá nárůst objemu trhu s touto komoditou během příštích dvou na cca 80 mld. USD. Íránské firmy vyrábějící domácí spotřebiče pokrývají přibližně 70 % domácí potřeby. Zahraniční konkurence je hlavně z Jižní Koreje, Německa, Číny, Thajska, UAE, Turecka a Itálie. Hlavními dovozními komoditami jsou chladící jednotky, ledničky / mrázáky, PC a televizní monitory (přijímače). Z potřeb pro domácnost mohou české firmy stavět na povědomí o české kvalitě zejména při dodávkách komponent pro domácích spotřebiče.

KOLUMBIE

Velikost tohoto trhu v Kolumbii se odhaduje na 20 mld. USD. Průměrný roční růst činí 9,9 %. Pro české výrobce se nabízí tradiční informační a komunikační zařízení (TV, PC, telefony atd.).

KONŽSKÁ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA

Do Konžské demokratické republiky se elektronika již vyváží, potřeba pokrytí a telefonizace i nadále poroste. Faktory typu tropické klima, rozvoj agroprůmyslu a růst městských aglomerací zvyšují poptávku po chladírenském zařízení.

MALAJSIE

Pro Malajsii je elektronický a elektrotechnický průmysl klíčovým sektorem. V roce 2016 tvořily součástky pro tento průmysl 36,6 % veškerého exportu a 30 % veškerého importu, v prvních jedenácti měsících roku 2017 byl podíl obdobný. Významnou, blíže neurčenou část pak představují reexporty a reimporty (kompletace komponent na obou stranách v rámci dodavatelsko-odběratelských řetězců nadnárodních společností). Vzhledem k cenové konkurenci v sektoru hotových výrobků elektrotechnického průmyslu z dalších zemí, je možné hledat příležitosti pro české firmy v dodávkách nástrojů, přístrojů a dalšího vybavení pro výrobu v tomto sektoru. Malajsijská vláda v současné době formuluje národní politiku pro „Průmysl 4.0“ a penetrace automatizace zahrnované pod tento termín je aktuálně mizivá. Technologie automatizace výroby, zejména pro malé a střední podniky, budou velmi pravděpodobně motorem dalšího růstu zpracovatelského průmyslu v Malajsii a aktuálně je vhodná doba ke vstupu na trh v této oblasti.

MALTA

Výpočetní technika patří v dlouhodobém výhledu mezi největší položky českého vývozu na Maltu. Souvisí to s dynamicky se rozvíjejícím ICT sektorem na Maltě (v roce 2016 se ICT sektor podílel na tvorbě HDP 6,9 %), kterou si vybrala pro výrobu ICT komponentů v posledních letech řada významných firem (na Maltě působí cca 300 firem v tomto oboru, zaměstnávajících cca 7 000 zaměstnanců). Řada českých dodavatelů zde tedy může nacházet a nachází odbytště pro ICT komponenty.

MONGOLSKO

V Mongolsku se očekává růst poptávky po široké škále elektrotechnických výrobků s využitím pro zajištění vytápění obytných a kancelářských prostor, k měření spotřeby el. energie domácností i velkoodběratelů, zajištění vzduchotechniky, klimatizace apod. Bude se rozvíjet i segment zabezpečovacích zařízení.

V neposlední řadě se očekává poptávka po transformátorech pro segment výroby a distribuce elektrické energie. Mongolské firmy z České republiky poptávají i elektrické zařízení, součástky a materiál.

NIZOZEMSKO

Nizozemsko je světovým leaderem ve vývoji nových technologií a materiálů v komunikacích, leteckém a automobilovém průmyslu, zdravotnických zařízeních, výroby elektrické energie a výroby polovodičů. Pro rozvoj sektoru je klíčové spojení výzkumu a inovací, které v kombinaci s vynikající business strukturou a vysoce kvalifikovanou pracovní silou činí z Nizozemska centrum pro high-tech zařízení. CD, DVD, blue-ray i wi-fi či bluetooth jsou vše vynálezy nizozemského původu.

POLSKO

Polsko plánuje výrazně investovat do výstavby a modernizace přenosových a distribučních sítí elektrické energie. Hlavní operátor přenosové soustavy, společnost Polskie Sieci Elektroenergetyczne (PSE), plánuje vynaložit 2 mld. PLN (12,4 mld. CZK) na investice v letošním roce a v následujících letech. Do roku 2026 plánuje Polsko vyčlenit na investice do přenosové a distribuční sítě celkem 13 mld. PLN (80,6 mld. CZK).

RAKOUSKO

Elektrotechnika, vč. elektroniky a elektrického inženýrství, je důležitým pilířem rakouského hospodářství s podílem 12 % na tvorbě hodnoty rakouského průmyslu. Podíl exportu z produkce elektroniky a elektrického inženýrství činí 80 %, v případě automobilového příslušenství (elektronika a vybavení) dokonce 98 %. V posledních desetiletích se toto odvětví významně proměnilo, ze sektoru zaměřeného čistě na produkci zboží na poskytovatele nejrůznějších vysoce inovativních produktů a služeb. Společně s mechatronikou se stalo sektorem dynamického růstu, který hraje důležitou roli zj. v dalším vývoji elektrických vozidel (software a vývoj energeticky úsporných řešení mobility) a zejména v tzv. „Průmyslu 4.0“, který vyžaduje mj. zvýšenou modularitu a propojení ve výrobních procesech. Je tak klíčovým odvětvím pro mnoho jiných odvětví a tím i motorem rakouského průmyslu. Budoucí perspektivy skýtají zj. oblasti robotiky, pohonů a senzoriky – bezdrátové připojení ve výrobě a decentralizované zásobování energií, splývání senzorů s komunikačními a přenosovými technologiemi. V rámci digitalizace bude elektrotechnika nadále nabývat na významu – ať už v oblasti výměny a zpracovávání velkých dat, komunikace mezi přístroji (M2M) nebo Smart Cities. Rakousko si tento trend uvědomuje, proto v roce 2017 schválilo investici ve výši 280 mil EUR do výzkumného centra pro mikroelektroniku (tzv. Silicon Austria). Cílem je spojit kompetence a dosáhnout tak špičkové úrovně v oblasti mikroelektroniky.

Klíčové a perspektivní jsou v tomto oboru motory a generátory, součástky, elektronické příslušenství a osvětlení. Vzhledem k dynamickému rozvoji mezinárodních norem na trhu s motory a tlaku na zvyšování energetické efektivnosti se očekává růst poptávky po elektromotorech ve všech odvětvích (zejména v papírenském a chemickém průmyslu, ve strojírenství, v osobní dopravě). Rozvoj e-mobility podporovaný dotačními opatřeními vlády vytváří přiležitosti na trhu s elektromobily a dalšími prostředky s elektrickým, resp. hybridním pohonem. Potenciál mají elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače, rozmrazovače a odmlžovače pro jízdní kola nebo motorová vozidla, elektrické zapalovací nebo spouštěcí přístroje a zařízení pro zážehové nebo vznětové spalovací motory s vnitřním spalováním, dynama, zapalovací cívky, svíčky, generátory a regulační spínače.

RUMUNSKO

Možnosti dodávek se nabízí např. v sektoru automatizace s využitím v průmyslových provozech, v rafineriích, v logistice a v dopravní a železniční technice. Dále je pak i nadále aktuální obnova, modernizace a rozvoj sítí vysokého napětí související s propojením energetických trhů.

SENEGAL

Podíl podsektoru telekomunikací a informačních technologií na růstu senegalské ekonomiky je značný. V roce 2017 se podílel na senegalském HDP 5,1 % v hodnotě 636 mld. FCFA (cca 24 mld. CZK). Přesto je však využití těchto technologií v porovnání s rozvinutými zeměmi nízké. Vláda zveřejnila novou strategii pro oblast „Sénégal numérique 2025“, jejímž cílem je výrazně do roku 2025 posílit roli informačních a telekomunikačních technologií. Za tímto účelem vláda plánuje mobilizovat 1 300 mld. FCFA (cca 52 mld. CZK) a vytvořit nejméně 35 tis. nových pracovních míst.

SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY

Vizí Spojených arabských emirátů je vybudování tzv. Smart Society založené na chytrých informačních technologiích. Tyto technologie se budou uplatňovat ve státní správě (e-government), městské dopravě, zdravotnictví, bytových službách, průmyslu, energetice a dalších oblastech. Do roku 2019 vláda počítá s tím, že 80 % uživatelů vládních (veřejných) služeb bude využívat chytré mobilní aplikace. Kromě toho mají Spojené arabské emiráty ambice stát se jednou z několika zemí s vesmírným programem. Ve fázi přípravy je projekt vlastní mise na Mars v roce 2021. Investice do vesmírných technologií (zatím jen telekomunikační satelity) v současnosti dosáhly celkem 4 mld. USD. Vzhledem k absenci místního elektrotechnického průmyslu se téměř veškerá elektrotechnika dováží.

VIETNAM

Vietnam v souvislosti s plánovaným hospodářským růstem rozvíjí i progresivní obory, jako je elektrotechnický průmysl. Proto existuje poptávka po pecích na výrobu křemíkových materiálů; roste požadavek i na další vyspělé technologie ve výzkumu a vývoji a stát přijal opatření k jejich dovozu za zvýhodněných podmínek. Význam vývozu tohoto oboru souvisí zejména s aktivitami nadnárodních společností, které působí v obou zemích a realizují dodávky dílů mezi svými výrobnami v ČR a Vietnamu.

Pokud jde o vodiče a kabely, exportní příležitost představují především některé speciální typy kabelů pro využití např. při stavbě lodí, kabely zpomalující hoření používané v dolech a ostatní kabely pro extrémní podmínky, které se vyskytují např. v jaderné energetice nebo ropném průmyslu, nebo kabely pro rozvod vysokého napětí 110 kV. Ostatní typy vodičů a kabelů jsou vyráběny na domácím trhu.

Konkrétní příležitosti	Země
HS 7322 - Radiátory pro ústřední topení, ohřívače ap. ze železa, oceli	Mongolsko
HS 8402 - Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“	Gruzie
HS 8411 - Proudové motory, turbovrtulové pohony a ost. plynové turbíny	Gruzie
HS 8413 - Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny	Mongolsko, Polsko
HS 8414 - Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.	Mongolsko
HS 8415 - Stroje přístroje klimatizační	Austrálie, Konžská demokratická republika, Mongolsko, Spojené arabské emiráty, Vietnam
HS 8417 - Neelektrické průmyslové a laboratorní pece, včetně neelektrických spalovacích pecí	Írán
HS 8418 - Chladničky, mrazničky aj. chladící, mrazicí zařízení, čerpadla tepelná	Austrálie, Gruzie, Írán, Malajsie, Mongolsko
HS 8421 - Odstředivky, odstředivé ždímačky; stroje k filtrování, čištění kapalin nebo plynů	Arménie
HS 8445 - Stroje pro přípravu, spřádání, textilních vláken aj. stroje na výrobu textilních přízí	Gruzie, Malajsie
HS 8448 - Zařízení přídavná stavů strojů na spřádání ap	Gruzie
HS 8457 - Obráběcí centra, stroje stavebnicové konstrukce aj. obráběcí stroje, pro obrábění kovů	Gruzie
HS 8460 - Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin, k broušení, honování aj. konečnou úpravu kovů	Gruzie
HS 8471 - Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.	Arménie, Arménie, Ázerbájdžán, Konžská demokratická republika, Malta, Rakousko
HS 8481 - Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.	Arménie
HS 8501 - Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)	Gruzie, Malajsie, Polsko, Rakousko
HS 8502 - Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče	Arménie, Írán, Polsko, Rakousko
HS 8503 - Části a součásti motorů, elektr. Generátorů, soustrojí ap.	Polsko
HS 8504 - Transformátory, el. měniče statické induktory	Arménie, Polsko, Rakousko
HS 8507 - Elektrické akumulátory, včetně separátorů	Alžírsko, Arménie, Malajsie, Nizozemsko, Rakousko, Velká Británie
HS 8508 - Elektromechanické nářadí s e-motorem	Rakousko
HS 8509 - Elektromechanické přístroje pro domácnost, s vestavěným elektrickým motorem, ne vysavače	Arménie, Rakousko
HS 8510 - Holicí strojky, stříhací strojky na vlasy a srst a depilační přístroje, s vestavěným elektrickým motorem	Estonsko, Gruzie, Malta, Rakousko, Senegal

Konkrétní přiležitosti	Země
HS 8511 - Zařízení zapalovací spouštěcí el pro motory	Írán
HS 8512 - Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače ap.	Írán, Malajsie, Malta, Rakousko, Rumunsko, Senegal
HS 8514 - Elektrické průmyslové, laboratorní pece; ost. zařízení pro tepel. zpracování materiálů	Malta
HS 8515 - Přístroje pro pájení svařování laserové aj	Vietnam
HS 8516 - Elektrické a ponorné ohříváče vody; přístroje pro vytápění a ost. přístroje v domácnosti	Mongolsko, Rakousko
HS 8517 - Telefonní a ost. přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazu aj. dat	Arménie, Ázerbájdžán, Chorvatsko, Konžská demokratická republika, Malta, Rakousko, Vietnam
HS 8519 - Přístroje pro záznam, reprodukci zvuku	Alžírsko, Estonsko
HS 8521 - Přístroje videofonické pro záznam reprodukci	Mongolsko
HS 8523 - Disky, pásky, paměťová zařízení, a. média pro záznam zvuku nebo jiného fenoménu ap.	Alžírsko, Polsko, Senegal
HS 8526 - Radiolokační a radiosondážní přístroje, radionavigační a radiové přístroje pro dálkové řízení	Alžírsko, Bangladéš, Rakousko, Senegal
HS 8527 - Přijímací přístroje pro rozhlasové vysílání	Kolumbie, Senegal
HS 8528 - Monitory, projektor, bez TV, přijímače televizní	Arménie, Ázerbájdžán, Malta, Spojené arabské emiráty
HS 8529 - Části a součásti vysílacích, přijímacích televizí	Kolumbie, Vietnam
HS 8530 - El. přístroje signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení dopravy	Alžírsko, Brazílie, Senegal
HS 8531 - El. akustické nebo vizuální signalizační přístroje, poplašná zařízení	Rakousko
HS 8532 - Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo dolaďovací	Malajsie
HS 8533 - Elektrické rezistory, jiné než topné rezistory	Alžírsko, Nizozemsko, Polsko
HS 8534 - Tištěné obvody	Malta, Rakousko
HS 8535 - El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. > 1 000 V	Írán, Írán, Rumunsko
HS 8536 - El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	Alžírsko, Ázerbájdžán, Brazílie, Estonsko, Írán, Mongolsko, Rumunsko, Vietnam
HS 8537 - Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání	Arménie, Írán, Mongolsko, Rumunsko
HS 8538 - Části přístrojů k ochraně ap obvodů, rozvaděčů aj.	Alžírsko, Malajsie, Mongolsko, Vietnam
HS 8540 - Elektronky a trubice se studenou katodou, se žhavenou katodou nebo fotokatodou	Estonsko, Rakousko, Spojené arabské emiráty
HS 8541 - Diody, tranzistory ap polovodičová zařízení	Arménie, Írán, Malta
HS 8542 - Elektronické integrované obvody	Chorvatsko, Spojené arabské emiráty

Konkrétní příležitosti	Země
HS 8543 - Stroje přístroje elektr. s funkcí individuální	Rakousko
HS 8544 - Izolované dráty, kabely aj. izolované elektrické vodiče	Malajsie, Malta, Mongolsko, Velká Británie
HS 8545- Elektrody kartáčky uhlíkové uhlíky	Írán, Lucembursko
HS 8546 - Elektrické izolátory z jakéhokoliv materiálu	Malajsie, Rakousko
HS 8548 - Odpad a zbytky galvanických článků, baterií a el. akumulátorů ap. jinde neuvedené	Brazílie, Rakousko
HS 9002 - Čočky, hranoly, zrcadla aj. optické články z jakéhokoliv materiálu	Malta
HS 9011 - Mikroskopy optické sdružené	Írán
HS 9025 - Hydrometry a podobné plovoucí přístroje, teploměry, barometry, vlhkoměry aj. zařízení	Senegal
HS 9026 - Přístroje a zařízení na měření nebo kontrolu průtoku, hladiny, tlaku aj. přístroje	Mongolsko
HS 9029 - Otáčkoměry, počítáče výrobků, taxametry, měřiče ujeté vzdálenosti, krokoměry ap. přístroje	Senegal
HS 9030 - Osciloskopy, analyzátoře spektra a ost. přístroje na měření a kontrolu elektrických veličin, detekci záření aj.	Írán
HS 9031 - Měřicí nebo kontrolní přístroje, projektoru na kontrolu profilů	Írán, Malajsie
HS 9032 - Automatické regulační nebo kontrolní přístroje a zařízení	Írán, Mongolsko
HS 9405 - Svítidla a osvětlovací zařízení, včetně reflektorů a světlometů	Ázerbájdžán, Rakousko